

Piraattipuolueen vaaliteemat eduskuntavaaleissa

2019

17.11.2018

Vapaus

- ✓ yrittää
- ✓ harrastaa
- ✓ onnistua
- ✓ epäonnistua
- ✓ olla oma itsensä

Avoimuus

- ✓ avoimuus tiedolle
- ✓ avoimuus tekemiselle
- ✓ avoimuus päätöksille

Tulevaisuus

- ✓ ympäristön tulevaisuus
- ✓ hyvinvoinnin tulevaisuus
- ✓ Euroopan tulevaisuus
- ✓ globaali tulevaisuus

Avoimuus ja osallisuus

- Piraattipuolue haluaa avointa päätöksentekoa, avointa julkisten varojen käyttöä, avointa tutkimustietoa, avointa kulttuurin ja tiedon saatavuutta, avoimia ohjelmistoja, avoimia oppimateriaaleja sekä kansalaisten harrastus- ja kulttuuritoiminnalle avoimia julkisia tiloja.
- Päätöksenteon avoimuus tarkoittaa esimerkiksi sitä, että eduskunnassa ja kuntatasolla kokoukset ovat lähtökohtaisesti avoimia ja livestriimattuja ja vain perustelluista syistä suljettuja. Lisäksi Suomeen perustetaan lobbausrekisteri.
- Julkisten varojen käytön avoimuus tarkoittaa esimerkiksi sitä, että julkisrahoitteisia palveluja tuottavien julkisomisteisten ja yksityisten yritysten on toimittava nykyistä avoimemmin.
- Avoin tutkimustieto tarkoittaa esimerkiksi sitä, että julkiseen tutkimusrahoitukseen on sisällyttävä ehtoja tutkimustulosten avoimesta julkaisemisesta.
- Avoin kulttuurin ja tiedon saatavuus tarkoittaa tekijänoikeusjärjestelmän uudistamista nykyisestä luovuutta rajoittavasta yltiukasta sääntelystä luovuuteen kannustavaan ja teosten käyttöä edistävään suuntaan. Tämä tarkoittaa muun muassa teosten epäkaupallisen käytön laillistamista ja kaupallisen käytön lisensoinnin helpottamista.
- Avoimet ohjelmistot tarkoittavat sitä, että Piraattipuolue haluaa kannustaa avoimien ja vapaiden ohjelmistojen käyttöönottoon paitsi julkisella sektorilla, myös yrityksissä ja kotitalouksissa. Merkittävimpinä syinä ovat avoimien ohjelmistojen taloudellisuus, joustavuus järjestelmien jatkokehityksessä ja tietoturvan parempi auditointi.
- Avoimet oppimateriaalit tarkoittavat sitä, että kaikille ilmaiseksi ja ilman tekijänoikeudellisia rajoituksia saatavilla olevien oppisisältöjen tuotantoa on tuettava.
- Avoimet julkiset tilat tarkoittavat sitä, että kaikkialla pitäisi olla helppoa järjestää ei-kaupallista harrastus- ja kulttuuritoimintaa julkisissa tiloissa.
- Avoimuuden lisäämisen myötä ihmisten on helpompi osallistua yhteiskuntaan. Osallisuutta on parannettava myös vaikuttamiskanavia, kuten kansalaisaloitetta kehittämällä ja

keventämällä kansalaistoimintaan liittyvää byrokratiaa esimerkiksi rahankeräysten ja joukkorahoituksen osalta.

- Osallisuutta pitää lisätä myös huolehtimalla siitä, että kaikkia kuunnellaan heitä koskevia päätöksiä tehtäessä erityisesti sosiaali- ja terveyspalveluissa ja kouluissa. Osallisuus arkipäivän tilanteissa on usein yhtä tärkeää kuin viralliset demokratian vaikutuskanavat.
- Nuorten osallisuutta pitää parantaa esimerkiksi laskemalla äänioikeusikäraja 16 vuoteen kaikissa vaaleissa.

Tietoyhteiskunta

- Ihmisten on saatava todellinen päätösvalta itseään koskevien tietojen käyttöön. Viranomaisten ja yritysten on tarjottava jokaiselle helppo pääsy itseään koskeviin tietoihin ja mahdollisuudet tehdä niiden keräämistä ja käyttöä koskevia valintoja. Jokaisella pitäisi esimerkiksi olla mahdollisuus kieltää viranomaisia myymästä hänen terveystietojaan ulkopuoliseen kaupalliseen käyttöön - tämä oikeus ei tällä hetkellä toteudu.
- Digitaalista eriarvoisuutta on vähennettävä. Digitaalisten palveluiden esteettömyyttä on parannettava.
- Kaikkea tietoa, jota on teknisesti mahdollista kerätä, ei pidä kerätä. Viranomaisille kertyvien henkilötietojen määrää pitäisi vähentää eikä kasvattaa sitä jatkuvasti. Valvontayhteiskuntakehitys on pysäytettävä. Päätösten vaikutuksia yksityisyyden suojaan ja tiedonkeruuseen on alettava arvioimaan kattavasti etukäteen.
- Kaikkea ei pidä digitalisoida. Esimerkiksi vaalit toimivat jatkossakin parhaiten kynällä ja paperilla.
- Tietoturva-asioiden jättäminen retuperälle on valtioille, kunnille ja yrityksille edelleen liian houkuttelevaa. Tietoturvan noudattamisen valvontaa on tiukennettava. Lainsäädäntöä pitää muuttaa siten, että myös viranomaisia voitaisiin sakottaa tietoturvan laiminlyönnistä.
- Googlen, Facebookin, Applen ja Microsoftin kaltaisten teknologiajättien harjoittamaan merkittävän markkina-aseman väärinkäyttöön on puututtava tehokkaalla eurooppalaisella kilpailulainsäädännöllä. Teknologiajättien avoimuutta ja yhteiskunnallista vastuuta on lisättävä lainsäädännöllisin keinoin.
- Piraattipuolue sitoutuu noudattamaan European Digital Rights -kansalaisjärjestön laatimaa digitaalista perusoikeuskirjaa (Charter of Digital Rights).

- Erityisesti yksittäisiin henkilöihin verkossa kohdistuvaan vihaan, häirintään ja vainoamiseen on puututtava tehokkaasti nykyisen lainsäädännön puitteissa. Uutta sananvapautta rajoittavaa lainsäädäntöä ei tarvita.
- Jokaisella tulee olla oikeus toimia verkossa myös nimettömästi ja yksityisyytensä säilyttäen.

Koulutus ja tiede

- Koulujen keskeisimmän tavoitteen pitää olla hyvinvoinnin tuottaminen, eli kasvattaminen tasapainoiseksi, elämänsä hallinnassa pitäväksi, itsestään ja muista huolehtivaksi aikuiseksi. Tämä tarkoittaa sitä, että opetuksen lähtökohdaksi tulee ottaa sosiaaliset taidot, kanssakäymis- ja neuvottelutaidot, ihmismielen tuntemus, oman terveyden ylläpitäminen, elämönhallintataidot ja ajattelutaidot sekä tiedon hakeminen, arviointi ja soveltaminen. Opetussisällöt ja oppiaineet on mietittävä uusiksi näistä lähtökohdista.
- Uskontojen painoarvoa opetussuunnitelmassa on vähennettävä. Ensin on sallittava elämänkatsomustiedon opetus myös uskontokuntiin kuuluville lapsille. Tämän jälkeen uskonnonopetus on lakkautettava ja korvattava elämänkatsomustiedon opetuksella niin, ettei uskontojen painoarvoa elämänkatsomustiedon opetussisällöissä lisätä.
- Toisen kotimaisen kielen opiskelun tulee olla kaikilla oppiasteilla vapaaehtoista.
- Jos oppilaat eivät viihdy koulussa, vika on koulussa eikä oppilaissa. Viihtyvyysoongelmat eivät ratkea kurinpitokeinojen lisäämisellä tai kännykkäkielloilla.
- Opiskelun oppimateriaaleineen tulee olla maksutonta kaikilla oppiasteilla julkisissa oppilaitoksissa, myös korkeakouluissa. Tästä syystä opetuksen tukena tulee suosia ensisijaisesti avointa sisältöä.
- Yliopisto-opiskelun tulisi suurelta osin olla tieteen tekemisen harjoittelua, siis todellista uusien ongelmien ratkaisua valmiiden ratkaisumenetelmien opiskelun sijaan.
- Tieteellisen tiedon avoimuutta ja saatavuutta pitää parantaa.
- Piraattipuolue vastustaa sellaisia korkeakoulujen hallintomalleja, joissa valtaa siirretään tiedeyhteisöltä ulkopuolisille rahoittajille kuten elinkeinoelämälle ja valtiolle.

- Koulun ulkopuolella tapahtuvan oppimisen tunnistamista ja hyödyntämistä tulee parantaa.
- Avoimia oppimateriaaleja pitää lisätä, eli kaikille maksutta ja ilman tekijänoikeudellisia rajoituksia saatavilla olevien oppisisältöjen tuotantoa on tuettava.
- Opetuksessa on lisättävä yhteistyötä kansalaisjärjestöjen, tiedeyhteisön, harrastajien, asiantuntijoiden ja yritysten kanssa, jotta koulu olisi selkeämmin osa muuta yhteiskuntaa.
- Piraattipuolue on tiedepuolue. Piraattipuolue ajaa tutkimukseen perustuvaa politiikkaa. Poliittisissa päätöksissä tulee hyödyntää tieteellisiä tutkimustuloksia ja tehdä niiden mukaisia päätöksiä. On luovuttava toiveajattelun, henkilökohtaisten uskomuksien ja jäykkien ideologisten periaatteiden käytöstä politiikassa.

Ympäristö

- Hiilidioksidipäästöjä on vähennettävä radikaalisti. Sähkön- ja lämmöntuotannossa fossiiliset polttoaineet on korvattava vuoteen 2030 mennessä ydinvoimalla, aurinko ja tuulivoimalla sekä vähäpäästöisillä biopolttoaineilla (kaikki biopolttoaineet eivät ole vähäpäästöisiä). Ydinvoimalat voivat olla suuria laitoksia tai sarjatuotettuja pienreaktoreita.
- Liikenteessä on siirryttävä sähkөөn ja hyvin vähäpäästöisesti tuotettuihin polttoaineisiin.
- Päästöjen verottaminen on parempi tapa edistää kestävää energiantuotantoa kuin yksittäisten tuotantotapojen tuet. Fossiilisista polttoaineista luopumista on edistettävä esimerkiksi päästömaksuilla tai korkeammalla verokannalla.
- Ympäristölupaa vaativassa toiminnassa pitää vaatia riittävät vakuutukset ja vakuudet, jotta ympäristövahingon sattuessa pilattu ympäristö saadaan ennallistettua.
- Geenimuuntelu on tieteellisesti perusteltu, oikein käytettynä turvallinen tapa kehittää esimerkiksi ilmastomuutoksen myötä muuttuvia olosuhteita kestäviä tai ravitsemuksellisesti parempia ruokalajikkeita nopeammin kuin perinteisiä menetelmiä käyttäen. Geenimuuntelu on tärkeä menetelmä myös kehitettäessä uusia lääkeaineita.

Kulttuuri

- Tekijänoikeusjärjestelmää on uudistettava nykyisestä luovuutta rajoittavasta yliuukasta sääntelystä luovuuteen kannustavaan ja teosten käyttöä edistävään suuntaan. Tämä tarkoittaa muun muassa teosten epäkaupallisen käytön laillistamista ja kaupallisen käytön lisensoinnin helpottamista.
- Kaikkiällä pitäisi olla helppoa järjestää ei-kaupallista harrastus- ja kulttuuritoimintaa julkisissa tiloissa - myös kaupallisissa tiloissa. Yhteisöllinen, osallistava kulttuuri on otettava kulttuuripolitiikan päähuomion kohteeksi. Epäkaupallisen sosiaalisen kanssakäymisen helpottaminen parantaa hyvinvointia ja vähentää sosiaalista vastakkainasettelua ja ongelmia.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

- Juridinen sukupuoli on vanhentunut käsite, eikä valtion ei tarvitse tietää yksilön sukupuolta. Henkilötunnusjärjestelmän tulee olla sukupuolesta riippumaton, ja juridisen sukupuolen käsite tulee poistaa. Sukupuoli tulee merkitä valtion rekistereihin vain, mikäli henkilö itse niin haluaa.
- Sukupuolenkorjaushoidot on tehtävä käyttäen lähtökohtana yksilön omaa kokemusta ja arviointia, ja niihin liittyvät ihmisoikeusloukkaukset, kuten sterilisaatiovaatimus, on poistettava. Intersukupuolisten lasten lääketieteellisesti tarpeettomat kirurgiset toimenpiteet tulee lopettaa.
- Kirkkojen erityisasema on poistettava. Uskonnollisia yhdyskuntia on kohdeltava laissa tavallisten yhdistysten tavoin.
- Uskonnolla ei tule olla erivapautta loukata ihmisten ihmisoikeuksia, ihmisarvoa tai koskemattomuutta. Tämän vuoksi esimerkiksi lasten ei-lääketieteellinen ympärileikkaus on kriminalisoitava.
- Asevelvollisuusjärjestelmä tulee muuttaa vapaaehtoisuuteen perustuvaksi asepalvelukseksi.
- Digitaalista eriarvoisuutta on vähennettävä. Yhteiskunnan palveluiden digitalisoituessa on kuitenkin jokaiselle kansalaiselle ylläpidettävä riittävän hyvä mahdollisuus osallistua yhteiskunnallisiin toimiin ilman tietotekniikkapakkoa. Palvelut on

järjestettävä niin, että niitä voi tarvittaessa käyttää ilman tietoteknisiä välineitä. Digitaalisten palveluiden esteettömyyttä on parannettava.

- Vammaisille on taattava yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua haluamallaan tavalla yhteiskunnan toimintaan ja tehdä työtä. Vammaisten perusoikeuksista, kuten oikeudesta yksityisyyteen, on huolehdittava.

Sosiaali- ja terveystalvelut

- Ei ole yhtä oikeaa tapaa tuottaa palveluja. Yksityistäminen, ulkoistaminen kilpailutuksen tai palvelusetelien kautta ja kokonaan julkisesti tuotettu palvelu ovat kaikki vartenotettavia vaihtoehtoja.
- Tiedon ja kokemusten jakaminen erilaisista palvelumalleista sekä monimuotoisuuden salliminen ovat nykyaikaiseen yhteiskuntaan sopiva toimintatapa. Tietoa on jaettava avoimesti sekä onnistumisista että epäonnistumisista.
- Palvelutason ei tarvitse olla koko Suomessa yhdenmukainen. Palvelutason parantaminen on aina mahdollista omaksumalla muualla hyviksi osoittautuneita käytäntöjä.
- Mikäli maakuntauudistus toteutuu, maakunnille on annettava verotusoikeus, jotta niillä on sekä valta että vastuu. Tämä on toteutettava valtakunnallista veroastetta nostamatta.
- Sosiaali- ja terveystalveluissa pitää korostaa nykyistä enemmän ongelmien ennaltaehkäisyä. Erityisesti matalan kynnyksen mielenterveystalveluja pitää lisätä. Perheille on tarjottava enemmän apua, jotta voidaan ehkäistä varsinainen lastensuojeluasiakkuus.
- Palveluhankintojen (kilpailutusten) avoimuutta pitää lisätä.
- Julkisrahoitteisia palveluja tuottavien julkisomisteisten ja yksityisten yritysten toiminnan avoimuutta pitää lisätä. Niiden avoimuudelle on julkisrahoitteisen toiminnan osalta asetettava samat vaatimukset kuin viranomaistoiminnan avoimuudelle.

Talous, verotus, perusturva, työmarkkinat

- Sosiaaliturvan tulee pääosin perustua kaikkien kansalaisten vastikkeettomaan perustuloon, joka mahdollistaa kohtuullisen elintason ja kannustaa hankkimaan ylimääräisiä tuloja. Perustulo ei vaadi merkittävästi ylimääräistä julkista rahoitusta, sillä tuki korvaa suuren osan nykyisistä tuista.
- Verotuksen yksinkertaistaminen verovähennyksiä poistamalla, mutta niin, ettei kokonaisveroaste nouse. Perustuloon siirtymisen yhteydessä kaksipuolaisen ja kaikille tulomuodoille yhtenäisen verotuksen toteuttaminen.
- Säästöjen saaminen luopumalla pääosin suorista yritystuista, mukaan lukien kansalliset maataloustuet.
- Yritysverotuksessa on siirryttävä yksinkertaisempaan malliin, jossa verotetaan vain yrityksestä ulos jaettua rahaa. Investointeihin korvamerkittyä rahaa ei siis verotettaisi. (ns. Viron malli.)
- Työmarkkinoita on kehitettävä lisäämällä paikallista sopimista ja purkamalla EU/ETA-alueen ulkopuolisiin työntekijöihin kohdistuva ns. tarveharkinta.
- Turvapaikanhakijoilla ei ole tällä hetkellä oikeutta tehdä töitä kuin vasta 3 kuukauden kuluttua maahan saapumisesta (paperittomilla karenssi on 6 kuukautta). Turvapaikanhakijoiden työllistyminen on haastavaa, mutta sitä ei ole mitään syytä kuitenkaan erikseen estää. Tämä karenssi tulee poistaa ja turvapaikanhakijoilla tulee olla oikeus tehdä töitä heti hakemuksen jätettyään.
- Julkishallinnon tuottavuutta on pyrittävä parantamaan kaikenkattavalla yksinkertaistamisella, automatisoinnilla ja jäykkien toimintamallien purkamisella. Julkiselle sektorille ei pidä kasata uusia tehtäviä, vaan niitä pitää ennemminkin vähentää. Palveluiden parantamisessa on keskityttäväkalliiden suurhankkeiden sijaan ruohonjuuritasolla, työntekijöiden arjessa tapahtuvaan kehittämiseen ja kokeiluun.
- Liike-elämää koskeva säätely pitää rajoittaa lähinnä työntekijöiden turvallisuuteen ja tuoteturvallisuuteen liittyviin asioihin. Esimerkiksi aukioloajat ja muu pikkutarkka säätely ei ole tarpeellista. Myös esimerkiksi Alkon monopoli tulee purkaa ja jo sitä ennen viinien ja vahvojen oluiden myynti elintarvikekaupoissa sallia. Liike-elämää koskevaa säätelyä ei pidä tehdä suurten,

asemansa vakiinnuttaneiden tai kilpailua vääristämään pyrkivien yritysten ehdoilla vaan taata pienten ja keskisuurten yritysten sekä markkinoille tulevien uusien kilpailijoiden asianmukainen kohtelu.

- Henkilökohtainen konkurssi on tehtävä mahdolliseksi.

Eurooppapolitiikka

- Piraattipuolue tukee vakaata, sääntöihin perustuvaa, kansainvälistä yhteistyötä. Euroopassa keskeisin poliittinen yhteistyö tapahtuu EU:n kautta. EU:ta tarvitaan esimerkiksi vastapainoksi Yhdysvalloille, Kiinalle ja taloudelliselta mahdolliselta monia valtioita suuremmille suuryrityksille ja niiden yhteenliittymille.
- EU:n tulee esimerkiksi huolehtia siitä, että EU:n alueella toimivat yritykset noudattavat tietosuojaa, yksityisyyttä, sananvapautta, työntekijöiden oikeuksia ja muita perusoikeuksia siten kuin EU-maat ovat Euroopan ihmisoikeussopimuksessa niihin sitoutuneet. EU:n tulee myös ehkäistä ja ratkaista kansallisvaltioiden rajat ylittäviä terveys- ja ympäristöongelmia. EU:n tulee lisäksi huolehtia nykyistä tiukemmin siitä, että sen jäsenvaltioissa ei tapahdu ihmisoikeusrikkomuksia eikä demokraattisten periaatteiden loukkauksia.
- EU:n budjetti muodostaa tällä hetkellä noin prosentin EU-maiden yhteenlasketusta bruttokansantuotteesta. Piraattipuolueen mielestä EU:n budjetin suuruusluokka on kohdallaan, mutta rakenne vääristynyt. Maataloustukien merkitystä EU:n budjetissa on edelleen vähennettävä, ja aluekehitystuet tulee keskittää nykyistä enemmän kaikkein vähiten kehittyneille alueille. EU:n budjetin painopistettä tulee siirtää tieteen ja teknologian rahoitukseen.
- EU:n nykyisten neljän vapaan liikkuvuuden (ihmiset, tavarat, palvelut, pääomat) lisäksi tarvitaan myös ideoiden, ajatusten ja informaation vapaata liikkuvuutta. Tavoite edellyttää eurooppalaisen kansalaisyhteiskunnan kehittämistä esimerkiksi avoimuutta lisäämällä ja parempia kansalaisyhteiskunnan tarpeisiin suunniteltuja vaikuttamiskeinoja kehittämällä.

Ulkopolitiikka, puolustuspolitiikka, yleinen järjestys ja turvallisuus, maahanmuutto

Ulkopoliittiset linjaukset

- Piraattipuolue tukee vakaata, sääntöihin perustuvaa, kansainvälistä yhteistyötä. Euroopassa keskeisin poliittinen yhteistyö tapahtuu EU:n kautta. EU:ta tarvitaan esimerkiksi vastapainoksi Yhdysvalloille, Kiinalle ja taloudelliselta mahdolliselta monia valtioita suuremmille suuryrityksille ja niiden yhteenliittymille.
- Yritysten ja valtiollisten tahojen harjoittama ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien rikkominen sekä ympäristön tuhoaminen on lopetettava. Euroopan ulkopuolella toimivien eurooppalaisten yritysten yhteiskuntavastuuta on lisättävä lainsäädännöllisesti veronkierron estämiseksi sekä ihmisoikeuksien turvaamiseksi ja ympäristön saastumisen ja ilmastonmuutoksen vähentämiseksi.

Puolustuspoliittiset linjaukset

- Nykyinen asevelvollisuusjärjestelmä ei kohtelee kansalaisia tasa-arvoisesti eikä miesten pakottaminen palvelukseen vankilan uhallä sovi yksilönvapautta kunnioittavaan valtioon. Siksi asepalvelus tulee muuttaa vapaaehtoiseksi sukupuolesta riippumatta varmistaen samalla, ettei Suomen puolustuskyky heikkene.
- Jotta asepalvelusta suorittamaan saadaan riittävästi vapaaehtoisia, tulee siitä saada riittävä korvaus. Lisäksi asepalvelus tulee räätälöidä siten että se tukee osaltaan sen suorittaneiden siirtymistä tai paluuta töihin tai opiskelupaikkaan.
- Piraateissa on eriäviä näkemyksiä siitä, pitäisikö Suomen liittyä Natoon. Puolueen ehdokkaat voivat toimia oman näkemyksensä mukaisesti.

Linjaukset yleisestä järjestyksestä ja turvallisuudesta

- Viime vuosikymmeninä poliisille on myönnetty jatkuvasti lisää pakkokeino-oikeuksia. Nyt on aika lopettaa lisävaltuuksien myöntäminen ja kiinnittää huomio siihen, mistä rikollisuus johtuu.

- Rikollisuudelle altistaviin sosiaalisiin ongelmiin on puututtava paremmalla sosiaalipolitiikalla (ks. piraattien tavoitteet sosiaali- ja terveystaloudesta ja perusturvasta). Rikollisuudelle altistavien tekijöiden merkitystä voidaan vähentää esimerkiksi varhaiskasvatuksen ja koulutuksen keinoin. Tätä edistäisi piraattien tavoite, että opetuksen lähtökohdiksi otettaisiin sosiaaliset taidot, kanssakäymis- ja neuvottelutaidot, ihmismielen tuntemus, oman terveyden ylläpitäminen, elämönhallintataidot sekä ajattelutaidot (ks. piraattien koulutustavoitteet).
- Päihdepolitiikan muutoksilla voidaan saada aikaan merkittäviä parannuksia yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen. Huumeidenkäyttäjiä pitää auttaa, ei rangaista. Piraattipuolue haluaa vähentää huumeiden haittoja laillistamalla kannabiksen tuotannon ja käytön, tarjoamalla huumeidenkäyttäjille turvallisia käyttötiloja sekä mahdollistamalla huumeidenkäytön määritettyjen aineiden monipuolisemman käytön terveydenhoidossa.

Linjaukset maahanmuutosta

- Piraattipuolueen tavoitteena on sujuva työhön ja opiskeluun perustuva maahanmuutto. Esimerkiksi EU/ETA-alueen ulkopuolisiin työntekijöihin kohdistuva ns. tarveharkinta on purettava.
- EU-maiden on tuettava lähialueidensa yhteiskuntien vakautta hidastamalla ilmastonmuutosta, lisäämällä alueella toimivien eurooppalaisten yritysten yhteiskuntavastuuta, keskittämällä kehityspolitiikan tavoitteet ilmastonmuutoksen torjumiseen ja yhteiskunnan vakauden edistämiseen, sekä pidättäytymällä epävakautta lietsovista sotilaallisista toimista alueella. EU-maiden on vastattava EU:n ulkorajoista yhdessä ja annettava riittävät resurssit maahanmuuton hallintaan niillä alueilla, joilla niitä eniten tarvitaan.
- Suomessa kotouttamispolitiikan pitää keskittyä maahanmuuttajien kohtelemiseen yksilöinä, ei kulttuurinsa tai etnisen ryhmänsä edustajina.

Sisältö

Avoimuus ja osallisuus	2
Tietoyhteiskunta	3
Koulutus ja tiede	4
Ympäristö	5
Kulttuuri	6
Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus	6
Sosiaali- ja terveystalvet	7
Talous, verotus, perusturva, työmarkkinat	8
Eurooppapolitiikka	9
Ulkopolitiikka, puolustuspolitiikka, yleinen järjestys ja turvallisuus, maahanmuutto	10